

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.134/2015/17. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év október hó 16. és 30. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2.B.331/2012/95. számú ítéletét **I. r. és II. r. vádlott vonatkozásában** az alábbiak szerint **változtatja meg.**

I. r. és II. r. vádlott csalási cselekményüket közvetett tettesként valósították meg.

A próbaidő tartamát 4 (négy) évre súlyosítja, az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja azzal, hogy II. r. vádlott személyi igazolványának száma ..., tartózkodási helye:, a IV. r. vádlott neve helyesen ..., V. r. vádlott személyi igazolványának száma ...

A másodfokú eljárásban felmerült 183.560 (egyszáznyolcvanháromezer-ötszázhatvan) forint bűnügyi költségből 54.320 (ötvennégyezer-háromszázhusz) forintot II. r. vádlott köteles megfizetni az állam javára, míg a fennmaradó 129.240 (egyszázhuszonkilencezer-kettőszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Fővárosi Törvényszék a 2014. december 22. napján kihirdetett 2.B.331/2012/95. számú ítéletével I.r. vádlottat folytatólagosan elkövetett csalás büntette (2012. évi C. tv. 373.§.(1) bekezdés,(2) bekezdés bc/ pont, (6) bekezdés b/ pont), folytatólagosan, felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (2012. évi C. tv. 345.§.) miatt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

II.r. vádlottat folytatólagosan elkövetett csalás büntette (2012. évi C. tv. 373.§.(1) bekezdés,(2) bekezdés bc/ pont, (6) bekezdés b/ pont), folytatólagosan, felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (2012. évi C. tv. 345.§.) miatt - halmazati büntetésül - 2 év börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette és egyben a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

Kimondta, hogy a vádlott - a szabadságvesztés büntetés végrehajtása esetén - a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

III.r. vádlottat folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. tv. 276.§.) miatt 1 év időtartamra próbára bocsátotta.

Ellenben a vádlottat az ellene folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (1978. évi IV. tv. 318.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (7) bekezdés b/ pont) vádja alól felmentette.

IV.r. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. tv. 276.§.) miatt megrovásban részesítette.

Ellenben a vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének (1978. évi IV. tv. 318.§.(1)(2) bekezdés c/ pont, (7) bekezdés b/ pont) vádja alól felmentette.

V.r. vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének (1978. évi IV. tv. 318.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (7) bekezdés b/ pont) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének (1978. évi IV. tv. 276.§.) vádja alól felmentette.

VI.r. vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének (1978. évi IV. tv. 318.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (7) bekezdés b/ pont) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének (1978. évi IV. tv. 276.§.) vádja alól felmentette.

VII.r. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. tv. 276.§.) miatt megrovásban részesítette.

Ellenben a vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének (1978. évi IV. tv. 318.§.(1)(2) bekezdés c/ pont, (7) bekezdés b/ pont) vádja alól felmentette.

Rendelkezett az egyéb, járulékos kérdésekről, a lefoglalt okiratokról és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész I.r. és II.r. vádlottak terhére a büntetésük súlyosítása, a többi vádlott terhére a bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása végett fellebbezett.

I.r. és II.r. vádlottak és védőik felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Főügyészség Büntetőbírósági Ügyek Osztálya a BF.3872/2008. számú átiratában a fellebbezését írásban is megindokolta.

I.r. és II.r. vádlottaknál elsődlegesen arra utalt, hogy a büntetés kiszabása során irányadó középérték 8 év.

A nagyfokú időmúlás körében felhívta a figyelmet I.r. vádlott perelhúzó magatartására. A vele szemben kiszabott büntetést az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához képest súlytalannak ítélte.

I.r. és II.r. vádlottak tekintetében felmerülő súlyosító körülményeket hangsúlyozta, és ezek alapján úgy vélte, hogy a büntetések ilyen mérvű enyhítése nem felel meg a büntetési céloknak.

I.r. vádlottal szemben enyhítő szakasz alkalmazása nélkül, a büntetési tételkeret alsó határa és a középérték közötti, II.r. vádlottnál esetlegesen enyhítő szakasz alkalmazásával, de fel nem függesztett szabadságvesztés kiszabását látta indokoltnak. A II.r. vádlott előzetes mentesítését nem tartotta elfogadhatónak.

A minősítés körében kifogásolta a bünszövetség megállapításának elmaradását.

III.r., IV.r. és VII.r. vádlott felmentése kapcsán azt fejtette ki, hogy a rendelkezésre álló személyi bizonyítékok értékeléséből nem vonható le olyan következtetés, hogy nevezettek I. és II.r. vádlottaktól kapott tájékoztatás következtében ne tudtak volna arról, hogy a saját munkakörükben végzett tevékenység folytán az őket foglalkoztató cég ne jutna annak ellenére pénzhez a faktoráló banktól, hogy semmiféle gazdasági tevékenység nem áll az általuk, közreműködésükkel készített hamis, a III.r. vádlott által a bankhoz eljuttatott dokumentáció mögött.

Valamennyi vádlottnak tudomással kellett bírnia arról, hogy fiktív megrendeléseket visz a programba, a hamis szállítólevelek és számlák alapján a számlaérték megfelelő hányadát kiutaló bankot kár fogja érni, amely az őket foglalkoztató cégnél jogtalan haszonként jelentkezik.

Bár az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a 2007. augusztus 7. és szeptember 20. napja között a cég1 részéről faktorálás céljából a sértett részére benyújtott számlák és szállítólevelek hamisak voltak, azok mögött nem volt valós megrendelés, áruszállítás, mégsem értett egyet azzal az ügyészi állásponttal, hogy mindegyik vádlott tudatában volt annak, hogy a hamis számlák és szállítólevelek felhasználásával faktorálásra kerül sor, melynek következtében a bank olyan összegeket fizet ki, amelyekre ezek hiányában nem került volna sor. E körben III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak ténybeli beismerő vallomást tettek.

Azt, hogy a fenti három vádlott a cég pénzügyi nehézségeivel milyen mélységben volt tisztában, hogy milyen fokban ismerték cégük és a faktorcég közötti megállapodásokat, nem tartotta relevánsnak. A közreműködésükkel készített hamis számlák leadásával a tévedésbe ejtett banki adminisztráció a számlákon szereplő összeg bizonyos részét a cég1 részére átutalta, mellyel a családi cselekmény befejezetté vált. A későbbi kármegtérülés e vádlottaknál csak enyhítő körülmény lehet. Valamennyi - nem csak I.r. és II.r. - vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy az „áruházak” (vevők) nem fognak fizetni a meg sem rendelt, ki sem szállított, át sem vett áruért, és azzal is, hogy a cég1 nem jogosult a bank által átutalt összegre, mivel minden vádlott tudta, hogy a faktorálásra átadott hamis iratok mögött tényleges gazdasági esemény nem volt.

V.r. vádlott felmentéséve összefüggésben azt fejtette ki, a vádirati tényállás ügyész általi módosítása szerint nem csupán III.r. vádlott, de V.r. vádlott is „fénymásolt”, tehát régi szállítólevelekről ő is levágta a bélyegzőlenyomatokat és aláírásokat, majd fénymásolással azokat a fiktív szállítólevelekre elhelyezték. V.r. vádlott tehát nem csupán régi szállítóleveleket fénymásolt, hanem a fiktív dokumentáció elkészítése során másolt össze adatokat, melynek értelmében a Btk.276.§-ában írt bűncselekmény megvalósult.

VI.r. vádlott a nyomozati vallomásai egyikében elismerte, hogy segédkezett régi szállítólevelek keresésében, azon általa is elismert körülmények tudatában, hogy 2007. év nyarán olyan tömeges számla- és szállítólevél benyújtás történik a cég1 nevében, melyek mögött nincs teljesítés, melynek volumenéről az ezen számlák későbbiek során történő sztorizálása tükrében volt tudomása.

A bizonyítékok alapján - ha nem is olyan körben, mint amiben II.r. vádlott terhelte (hamis számla készítés) - megállapíthatónak látta VI.r. vádlott segítségnyújtási szándékát, annak tudatában, hogy azok felhasználásával csalás kerül elkövetésre.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.953/2013/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést részben módosított tartalommal tartotta fenn.

Nem tartotta fenn a bünszövevény megállapítását szorgalmazó ügyészi fellebbezést.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta. A tényállást a személyi és okirati bizonyítékok, valamint az igazságügyi szakértői vélemények alapján legnagyobb mértékben megalapozottan, a Be.351.§.(2) bekezdésében írt hibáktól mentesen állapította meg, és azt részletesen meg is indokolta.

A tényállás kisebb megalapozatlansági hibáit az iratok tartalma alapján kiküszöbölhetőnek látta.

Indítványozta a tényállás 15. oldal utolsó bekezdésének kiegészítését azzal, hogy a korábbi szállítólevelek „fénymásolása” megfogalmazás konkrétan azt jelenti, hogy a vádlottak (III.r. vádlott mellett V.r. vádlott is) a régebbi szállítólevelekről levágták a bélyegzőlenyomatokat és aláírásokat,

majd fénymásolással az áru átvételét igazoló aláírásokat és bélyegzőlenyomatokat a fiktív szállítóleveleken elhelyezték.

Mellőzni indítványozta a 15. oldal utolsó két bekezdéséből a V.r. és VI. r. vádlottak tudattartalmára vonatkozó megállapításokat.

Az így kiegészített, kijavított tényállásból valamennyi vádlott bűnösségére következtetés látott levonhatónak.

I.r. és II.r. vádlottak esetében ezt a következtetést okszerűen le is vonta az elsőfokú bíróság és a cselekményeik minősítését is törvényesnek látta.

Nem tartotta helytállónak viszont a III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak csalási cselekményt érintő tudattartalmáról megfogalmazott elsőbírői álláspontot.

A fenti három vádlott legalábbis középfokú pénzügyi ismeretekkel rendelkezett. A körülményekből, de a vezetői tájékoztatásból is tudták, hogy a közreműködésükkel előállított és III.r. vádlott által a bankhoz faktorálására eljuttatott számlák és szállítólevelek mögött nincs valóságos gazdasági esemény. Tisztában kellett lenniük azzal is, hogy az áruházak a meg sem rendelt, ki sem szállított, általuk át nem vett áruért nem fognak fizetni. Így tehát a bank a cég1-nek olyan összegeket fog kifizetni, ami az áruházaktól soha, semmilyen körülmények között nem folyhat be, a bankot ezzel kár éri, a cég1 viszont jogtalan haszonhoz jut.

A három vádlott csalási cselekményhez kapcsolódó bűnrészessége szempontjából nem releváns, hogy a cég valóságos pénzügyi helyzetével és a faktoring szerződés részleteivel tisztában legyenek, elegendő, hogy az általuk készített hamis számlák és szállítólevelek felhasználásra kerülnek és ennek következtében a bank olyan kifizetéseket teljesít, amit a hamis okmányok nélkül nem tett volna meg.

V.r. és VI.r. vádlottak vonatkozásában a terhükre megállapított elkövetési magatartás az indítványozott kiegészítés szerinti értelemben kizárja azt a bírói következtetést, hogy tevékenységük akár az általuk betöltött munkakör jogszerű ellátásába is beilleszthető.

Azt az okfejtést, hogy V.r. vádlott esetében nem nyert kétséget kizáró bizonyosságot az, hogy tudott volna arról, hogy a kérdéses okiratok tartalmát megváltoztatva fogják azokat felhasználni a sértetthez történő benyújtáskor, a fénymásolás kifejezés konkrét tartalmának tükrében értelmezhetetlennek tartotta, hiszen az okiratok tartalmát maguk a vádlottak változtatták meg.

A nagy volumenű számla-és szállítólevél manipulációk indokával és céljával V.r. és VI.r. vádlottak is tisztában voltak. Tudatuk átfogta, hogy az okiratok összemontírozásával ahhoz nyújtanak segítséget, hogy a sértett olyan fiktív áruszállításért fizessen a cég1-nek, amelyek ellenértéke az áruházak részéről soha nem fog befolyjni.

Indítványozta az elkövetői tudattartalomra vont helyes következtetéssel III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak bűnösségének megállapítását bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk.373.§.(1)(2) bekezdés bc/ (6) bekezdés b/ pont), V.r. és VI.r. vádlottak bűnösségének megállapítását bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk.373.§.(1)(2) bekezdés bc/ (6) bekezdés b/ pont), valamint bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk.345.§.).

A büntetés kiszabása körében azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem a súlyuknak megfelelően értékelte I.r. és II.r. vádlottak tekintetében a büntetést befolyásoló körülményeket.

I.r. vádlott kezdeményező, vezető, beosztottait bűnbe sodró szerepe nem teszi lehetővé az enyhítő rendelkezések alkalmazását.

II.r. vádlottnál a bűnelkövetésben a szakértelme folytán vitt vezető szerepe miatt nem látott lehetőséget az enyhítő rendelkezések maximális kihasználására, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére és előzetes mentesítésre.

III.r., IV.r. és VII.r. vádlottaknál akár a kétszeres enyhítés lehetőségét is kihasználva, de mindenképpen büntetés kiszabását, próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést tartott indokoltnak.

A járulékos szerepet játszó, vezetőik utasítását teljesítő V.r. és VI.r. vádlottaknál a kétszeres enyhítés lehetőségét kihasználva felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását indítványozta.

Kifogásolta a bűnügyi költség felmentett vádlottak tekintetében felmerülő részének az államra terhelését is. Ha ugyanis a másodfokú bíróság a vádlottak bűnösségét megállapítja, a felmerült bűnügyi költséget a Be.338.§.(1)(3) bekezdései alapján a vádlottaknak kell viselniük.

Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, III.r, IV.r. és VII.r. vádlott bűnösségének bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk.373.§.(1)(2) bekezdés bc/, (6) bekezdés b/ pont), V. r. és VI.r. vádlottak bűnösségének bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk.373.§.(1)(2) bekezdés bc/, (6) bekezdés b/ pont) és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Bt.345.§.) történő megállapítását.

Indítványozta I.r. és II.r. vádlottak büntetésének lényeges súlyosítását, a II.r. vádlottnál a felfüggesztés mellőzését, közügyektől eltiltását, III.r., IV.r. és VII.r. vádlottaknál intézkedés helyett próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés, V.r. és VI.r. vádlottakkal szemben ugyancsak próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását.

Indítványozta a vádlottak kötelezését a bűnügyi költség megfizetésére.

I.r. vádlott védője írásban részletesen megindokolta fellebbezését.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta a Be. 373.§ (1) bekezdés III/a.) pontja alapján az indokolási kötelezettség oly mértékű elmulasztása miatt, amely az elsőfokú ítéletet felülbírálatra alkalmatlanná teszi.

Másodlagosan a Be. 376.§ (1) bekezdése alapján indítványozott hatályon kívül helyezést, mivel az elsőfokú ítélet oly mértékben megalapozatlan, amely a 352.§ alapján nem küszöbölhető ki.

Harmadsorban indítványozta, hogy az ítélet tábla az iratok tartalma alapján a tényállást helyes ténybeli következtetések levonása útján egészítse ki, illetve helyesbítse, és ennek alapján I.r. vádlottat mentse fel a Be. 352.§ (3) bekezdése alapján.

Negyedlegesen a bűncselekmény minősítésének megváltoztatását, végül pedig a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

Álláspontja szerint a cég1 vádbeli időszakban meglévő vagyonának, kintlevőségeinek, leltárkészletének, forgóeszköz készletének, készpénzkészletének, tartozásainak felmérése, ezáltal pedig a cég1 teljesítőképességének pontos megállapítás olyan különleges szaktudást igénylő kérdés, amelyre csak könyvszakértő tudott volna pontos és hiteles választ adni. hasonlóképpen szakértő igénybevételére lett volna szükség a kár pontos meghatározásához is, hiszen a faktorálás költségei és a kamatok semmiképpen nem okozhattak vagyonsökkenést a sértettnél, és azt sem lehetett volna figyelmen kívül hagyni, hogy a bank a befolyó pénzt hogyan és mire számolta el.

A védő álláspontja szerint - utalva a Kúria 2012. 60. számú eseti döntésében kifejtettekre - a szakértői véleménytől való eltérés a bíróság részéről, még hozzá úgy, hogy az más szakértői véleménnyel nincs alátámasztva az indokolási kötelezettségnek a felülbírálatra alkalmatlanságát eredményező megsértését jelentheti.

Emellett a jogi indokolás hiányosságai sem elhanyagolhatóak, mivel a csalás elkövetési magatartása, a kár bekövetkeztének időpontja és összege sem alapítható meg az ítéletből.

A tényállás felderíthetlenségét eredményezte a szakértő bevonásának elmulasztása, hiszen a cég1 tényleges gazdasági helyzete, a mögötte álló biztosítérendszer nem lett feltárva, enélkül pedig a fizetési szándékra, illetve a fizetési készségre megalapozottan semmiféle megállapítás nem tehető.

Kifogásolta a védő az írásszakértői véleményből levont azon következtetést, amely szerint nem zárható ki, hogy II.r. vádlott aláírása a számlákon I.r. vádlottól származik. Ezzel a következtetéssel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Be. 4.§ (2) bekezdését súlyosan megsértette.

A III. pont alatt részletesen fejtette ki, hogy a másodfokú bíróságnak az iratok tartalma és más ténybeli következtetés levonása útján - bizonyítás felvétele nélkül - is lehetősége van eltérő tényállás megállapítására abban az esetben, ha ez a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését eredményezi. Érvelése szerint éppen ez teszi lehetségessé, hogy a védelem a bizonyítékokkal és azok értékelésével foglalkozzon anélkül, hogy ez a felülmérlegelés tilalmába ütközne. Jelen ügyben kizárólag azt lehet a bizonyítékok alapján megállapítani, hogy a I.r. vádlott - észlelve a likviditási nehézségeket- a probléma megoldását kérte II. r. vádlottól, és csak 2007. év október közepén szerzett tudomást arról, hogy valótlan számlák lettek faktorálva nem csak 2007. évben, hanem már 2006. évben is.

Nyomatékosan hivatkozott a védő a 3/2009. BJE-ben kifejtettekre, mely szerint a teljesítőképesség és készség fennálltának vizsgálata a finanszírozással kapcsolatos ügyekben nélkülözhetetlen. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nemcsak a szakértő bevonását mulasztotta el ennek tisztázása érdekében, hanem a rendelkezésre álló bizonyítékokat is egyoldalúan értékelte, amikor az ítéletben azt rögzítette, hogy a cég1 helyzete 2007. tavaszára az eladósodottsága miatt kilátástalanná vált.

Figyelmen kívül hagyta tanú1 és tanú2 vallomását, akik arról számoltak be, hogy a sértettnek 2005. év óta egyre szorosabb kapcsolata volt a cég1-gyel, folyószámlahitelt, nagy összegű forgóeszköz hitelt, engedélyeztek a részére, több faktoring megállapodás megkötésére is sor került éppen azért, mert a tőkeösszeget és a kamatokat a cég1 rendszeresen fizette és ha volt is kisebb csúszás a fizetés terén, azt is 30 napon belül rendezte a bank felé.

Sérelmezte a védő, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak sem, hogy a sértett 2007. júniusától szeptember 30. napjáig vizsgálta a cég1 jelentéseit, amelyeket egyébként is kötelező volt a bank rendelkezésére bocsátani, és amely jelentéseknek a beszerzését a nyomozóhatóság elmulasztotta. Ezekből pedig meg lehetett volna állapítani, hogy a cég1 egyáltalán nem volt fizetéseképtelen, hiszen a faktoring szerződés 8. pontja értelmében a követelésátruházás regressz- igénytel történt, a banknak inkasszós joga volt a cég1 számlái felett és a faktoring szerződésből eredő követeléseit felett, és emellett egyéb biztosítékok is rendelkezésre álltak.

Nem nyert értékelést az sem, amelyről tanú3 nyilatkozott, mely szerint eleve kalkuláltak azzal, hogy a vevői fizetések egy része elmarad, hisz éppen ezért folyósították csak a számla bruttó értékének 60 %-át cég1 felé. E tanú vallomása szerint bőven volt fedezeti háttér a faktoring szerződések mögött. Megalapozatlanul tulajdonított túlzott jelentőséget az elsőfokú bíróság a cég1 átvilágítása során tett megállapításoknak is, hiszen mindkét vevőnek érdekében állt, hogy minél olcsóbban vásárolja meg

a céget. Nem értékelte az elsőfokú bíróság tanú4-nek azt a vallomását sem, amelyben éppen azt fejtette ki, hogy 150-200 millió Ft befektetéssel néhány év alatt megmenthető lett volna a cég. Végezetül értékelés nélkül maradtak a tanú5 felszámolóbiztos által elmondottak is, mely szerint a cég1-nek 300 milliós követelése volt más cégekkel szemben és az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a felszámolási eljárás során a cég1 eszközeit 1.300.000 Ft értékben hirdették meg.

Mindezeknek a kellő értékelése esetén, a védő álláspontja szerint legfeljebb a hitelezési csalás bűncselekménye állapítható meg az I.r. vádlott terhére, amely azonban nem bűncselekmény a hatályos Btk. szerint, így a felmentését kell, hogy eredményezze.

A bűnösség megállapíthatósága körében a védő kiemelte, hogy a csalás csak egyenes szándékkal elkövethető célzatos bűncselekmény. Jelen ügyben azonban I. r. vádlott terhére legfeljebb az alaptalan bizakodás állapítható meg, amely azonban csak az eshetőleges szándéknak felelhet meg, és így ki is zárja a csalás bűncselekményének megvalósítását.

Az elkövetési alakzatokkal kapcsolatban a védő kifejtette, hogy az ítéletből nem állapítható meg egyértelműen, hogy az elsőfokú bíróság mit tekintett a csalás konkrét elkövetési magatartásának: a faktoring szerződések megkötését, vagy a fiktív számlák kiállításának tényét. Ha pedig az elsőfokú bíróság elfogadta, hogy III.r. és IV.r. vádlottak tévedésben voltak a bankot érhető kár vonatkozásában, akkor miért nem fogadható el, hogy I. r. vádlott is tévedésben volt. A fiktív számlák felhasználására vonatkozó ötlet II.r. vádlottól származott. Kizárólag II. r. és III. r. vádlott állította az eljárás során, hogy a fiktív számlák létezéséről és felhasználásáról I.r. vádlott is tudott, de nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy III. r. vádlott ezzel kapcsolatos nyilatkozatai nem voltak következetesek és az sem, hogy ezt a tényt VI. r., V. r. vádlott és tanú6 vallomásai nem támasztották alá.

Azt maga II. r. vádlott sem tagadta, hogy a fiktív számlák faktorálásának ötlete tőle származott. Nem sikerült ugyanakkor tisztázni, hogy pontosan milyen megállapodás született I. r. és II. r. vádlottak között. Ha ugyanis II. r. vádlott azt állította I. r. vádlott felé, hogy a fiktív számlák kiállításával és felhasználásával a sértettet nem éri kár, akkor nincs különbség az I.r. vádlott és III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak tudattartama között, így az I.r. vádlott terhére nem állapítható meg a csalás.

Nyomatékosan utalt a védő arra is, hogy II.r. és III.r. vádlottat szoros baráti kapcsolat fűzte össze, így III.r. vádlottnak I. r. vádlottra nézve tett terhelő vallomását is ennek tükrében kell értékelni.

V. r., Vilmos VI. r. vádlottak, tanú7 vallomásai alapján egyértelműen lehet megállapítani, hogy a számlák II. r. vádlott utasításai alapján készültek.

A számlák diktálásával kapcsolatosan maga II.r. vádlott, VII.r., IV.r. vádlott és tanú8, valamint tanú9 nyilatkoztak és e vallomásokból az állapítható meg, hogy a számlákat II.r. vádlott diktálta többnyire. Külön kitért a védő arra is, hogy a cég működtetése nemcsak az I.r. vádlottnak állt érdekében, hiszen II.r. vádlottnak meg lett ígérve, hogy társtulajdonosa lesz a cégnek.

Kiemelte azt is, hogy II. r. vádlott szakképzettsége és gyakorlata lehetővé tette, hogy a cég tényleges helyzetét átlássa, ugyanez azonban I.r. vádlottról már nem mondható el.

Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság a veresegyházi számlanyitás tényét I.r. vádlott terhére, elhallgatva, hogy erre azért volt, szükség, hogy a munkabért ki tudják fizetni. Hasonlóképpen nem nyert értékelést az sem, hogy I. r. vádlott több esetben jelentős összegeket fizetett be a házipénztárba, hogy nyersanyagot tudjanak vásárolni a termeléshez.

Azt sem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, hogy a faktorálás címén befolyt összegnek mindösszesen 30 %-át kapta meg a cég, míg 30 % a bankhoz visszakerült, amely összeget nyilvánvalóan nem lehet kárnak tekinteni. Ez az összeg nyilvánvalóan a korábbi hitelek kamattartozására lett fordítva. Sem a hitelek megfizetett költsége, sem a kamat, sem a különböző díjak összege nem jelentkezik kárként, annak összegét ezzel csökkenteni kellett volna, vagyis a kár összege vonatkozásában a tényállás felderítetlen.

Emellett az is figyelmen kívül maradt, hogy a szerződések mellett olyan biztosítékok voltak beépítve, amelyek mellett a kár a védő álláspontja szerint be sem következhetett.

Értékelést igényelt volna az is, hogy a sértett csak 2007. december 7 napján mondta fel a szerződést annak ellenére, hogy a faktorálás már 2007. október 9. napján le lett állítva, és csak november közepén jelezte a cég felé, hogy kiegyenlíthetetlen számlák vannak. Ebből pedig az következik, hogy a bank nem volt tévedésben.

Kifejtette a védő azt az álláspontját, hogy jelen esetben az üzletszerűség megállapításának sincs helye.

A büntetés kiszabása körében enyhítő körülményként kérte értékelni a vádlott büntetlen előéletét, idős életkorát, fennálló betegségeit, melyet a csatolt orvosszakértői vélemény is bizonyít, és amelyek a börtönelviselési képességét közepes fokban csökkentik, az igen jelentős időmúlást, a kár egy részének megtérülését.

Indítványozta, hogy a bíróság mellőzze a súlyosító körülmények közül a folytatólagosságot, és a pénzintézetek sérelmére elkövetett csalási cselekmények elszaporodottságát, amelyet semmiféle adat nem támaszt alá.

Végezetül kiemelte, hogy a belső arányosság követelményét súlyosan sérti, hogy az elsőfokú bíróság a szaktudással, ismerettséggel rendelkező és a cselekményekben aktívan részt vevő II. r. vádlottat felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte, míg I.r. vádlott tekintetében az életkorát, eddigi életvitelét, betegségeit figyelmen kívül hagyva végrehajtható szabadságvesztésre ítélte, ezért a büntetés jelentős enyhítését indítványozta arra az esetre, ha a másodfokú bíróság a büntetőjogi felelősségét megállapítaná.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott védője bizonyítási indítványokat terjesztett elő.

Indítványozta könyvszakértői vélemény beszerzését a cég teljesítési készségének és képességének vizsgálatára.

E körben arra hivatkozott, hogy a cégnek 300 millió Ft kintlévősége volt, melyből be is folyt 80 millió Ft. Az okozott kárból az ítélet szerint is megtérült 147 millió Ft. A faktorálás során átutalt pénz egy része tehát a sértetthez visszakerült.

Vitatta azt is, hogy a kár a számlaérték lenne, mert e helyett a sértettnél jelentkező vagyonsökkenést kellene figyelembe venni. Emiatt is indokoltnak tartotta a könyvszakértő kirendelését.

Indítványozta továbbá igazságügyi orvosszakértő kirendelését I.r. vádlott egészségi állapotára, mert álláspontja szerint "börtöntűrő képessége" közepes fokban csökkent. E körben orvosi iratokat és orvosszakértői véleményeket csatolt.

II.r. vádlott védője a könyvszakértő kirendelése iránti indítványhoz csatlakozott.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a bizonyítási indítványok elutasítására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a bizonyítási indítványokat elutasította, mert a szakértő vélemények beszerzését szükségtelennek tartotta.

A cég1 gazdasági, pénzügyi helyzetét az elsőfokú bíróság megvizsgálta. E körben nemcsak személyi, de számos okirat bizonyítékot is értékelt, mérlegelt. Erről a bizonyítékértékelő tevékenységéről az ítélet 36-38. oldalain, valamint a 44. oldal utolsó bekezdésében számot is adott. E vonatkozásban figyelembe vehető adatokat tartalmaz még a Fővárosi Törvényszék 9.B.1457/2011/90. számú - időközben a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.148/2014./12. számú végzése folytán jogerőre emelkedett - ügyben megállapított tényállás is, mint okirati bizonyíték. Ez alapján könyvszakértői vélemény beszerzését a másodfokú bíróság nem látta szükségesnek.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény beszerzése iránti indítványt már az elsőfokú bíróság is elutasította. Az ítélet 55. oldal 2. és 3. bekezdésében leírt indokokkal a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett.

A védő által becsatolt orvosi iratok alapján I.r. vádlott egészségi állapota büntetéskiszabási szempontból megítélhető, ahhoz szakértői vélemény beszerzésére nincs szükség.

A nyilvános ülésen az ügyész a perbeszédében az átiratban foglaltakat változatlanul fenntartotta és az abban írtaknak megfelelően indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását.

I.r. vádlott védője az írásban előterjesztettekkel egyezően tartotta meg perbeszédét.

II.r. vádlott védője perbeszédében elsődlegesen a kiszabott büntetés további enyhítésére, másodlagosan az elsőfokú ítélet helybenhagyására, harmadszorban pedig a II.r. vádlott felmentésére tett indítványt. A tényállást illetően csupán annak megállapítását kifogásolta, hogy a cég1 számláin készpénzforgalom volt rendszeresen. Egyebekben a megállapított tényállást megalapozottnak tartotta.

A bűnösségi körülmények közül indítványozta mellőzni a pénzintézetek sérelmére elkövetett csalási cselekmények súlyosító körülményként történő értékelését, egyebekben pedig az ügyészség büntetés súlyosítására irányuló indítványának elutasítását indítványozta.

II.r. vádlott felszólalásában előadta, hogy személyi körülményeiben nem történt változás az elsőfokú ítélet meghozatala óta, egyebet előadni nem kívánt.

III.r. vádlott védője az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást megalapozottnak és a feltárt bizonyítékokkal összhangban állónak tartotta így annak helybenhagyását indítványozta azzal, hogy a II.r. vádlott védője által a bűnösségi körülmények tekintetében kifejtettekkel egyetért, ezért indítványozza a hasonló cselekmények elszaporodottságának, mint súlyosító körülménynek a mellőzését.

III.r. vádlott felszólalásában előadta, hogy jelenleg a cég2-nél dolgozik irodai kisegítőként havi 50-70 ezer Ft-os jövedelemmel.

IV.r. vádlott védője perbeszédében az ügyészi fellebbezés elutasítását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyíték gondos mérlegelésével, helytállóan állapította meg a tényállást. Nem foghat helyt az az ügyészi érvelés, amely szerint a IV. r vádlott tisztában volt a gazdasági életben és a pénzügyi életben használatos

alapfogalmak jelentésével, és nem volt tisztában azzal sem, hogy a számla alapján lesz vagy nem lesz áruszállítás.

V.r. vádlott védője ugyancsak az ügyészi fellebbezés elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű bizonyítási eljárást folytatott le, helyt adott valamennyi bizonyítási indítványnak és a rendelkezésre álló bizonyítékokat is korrektül értékelte, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

V.r. vádlott felszólalásában előadta, hogy személyi körülményeiben változás nincs, egyebekben pedig csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

VI.r. vádlott védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kiemelte, hogy az ítélet 43-tól 46. oldaláig terjedően a VI.r. vádlottat is érintő bizonyíték értékelés helytálló, megalapozott, hiszen senki nem tájékoztatta a védencét arról, hogy miért is kellene a számlák. Kiemelte, hogy a stornózásra vonatkozó vallomásokból sem lehet megállapítani, hogy azok mely időpontban és mely számlákra vonatkoznak, így az ügyészi fellebbezés minden alapot nélkülöz.

VI. r. vádlott felszólalásában előadta, hogy jelenleg a cég3-nál dolgozik ügyintézőként havi 150.000 Ft-os jövedelemmel.

VII.r. vádlott védője ugyancsak az ügyészi fellebbezés elutasítását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Kiemelte, hogy a cég1-en belül az egyes részlegek teljesen elkülönülten működtek, nem tudtak egymás tevékenységéről semmit. Az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyíték helyes mérlegelésével megalapozott tényállást állapított meg a VII.r. vádlott tekintetében is. Rámutatott arra, hogy a VII.r. vádlott mindvégig együttműködött a hatóságokkal, ami megfelelően értékelést is nyert, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A kétoldalú fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Fővárosi Ítéletábrla a Be. 348. § (1) bekezdésében írtak szerint az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást.

Az ügy elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat beszerezte, megvizsgálta, azokat egyenként és összességében is rendkívül körültekintően értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is helyesen következtetett.

Törvényesen járt el, amikor a vallomástételt megtagadó vádlottak gyanúsítottként és tanúként tett vallomásait is felolvasta. Ez utóbbinak a Be.291.§.(2) bekezdésében írt feltételei fennálltak.

A Be.296.§.(2) bekezdés a/ pontja alapján ügyészi indítványra helyesen olvasott fel a tárgyaláson tanúvallomásokat, majd az I.r. vádlott védőjének indítványára Virág Anikót a tárgyalásra megidézte és kihallgatta.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az ügyész, a védők és a vádlottak által előterjesztett bizonyítási indítványoknak túlnyomórészt helyt adott.

I.r. vádlott védőjének indítványára idézte írásszakértő1-et, az írásszakértő meghallgatásakor idézte tanú10-et, beszerezte tanú6 tanúvallomását, melyet a 9.B.1457/2011. számú ügyben tett, megidézte tanú4-et.

II.r. vádlott védőjének indítványára iratokat szerzett be cég4-től, cég5-től, cég6-tól, cég7-től, cég8-tól, cég9-től, cég10-től, cég11-től, cég12-től, cég13-tól és cég14-től, megidézte tanú2-t és tanú3-at is.

Ugyanakkor nem adott helyt I.r. vádlott védőjének a vádlott igazságügyi orvosszakértői vizsgálatára, illetve a város1-i Rendőrkapitányság megkeresésére vonatkozó indítványának, melyek elutasítását az elsőfokú ítélet 55. oldalán részletesen meg is indokolt, eleget téve a Be.258.§.(3) bekezdés f/ pontjában foglaltaknak. Az indítványok elutasításával az ítélet tábla is egyetértett.

A perrendszeűen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság túlnyomó részt megalapozott tényállást állapított meg, amely azonban a másodfokú nyilvános ülésen elhangzottak, valamint a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján kiegészítésre, illetve pontosításra szorul az alábbiak szerint:

- I. r. vádlott egészségi állapotára vonatkozó adatokat az ítélet 11. oldal 4. bekezdésében kiegészíti azzal, hogy többféle belgyógyászati és kardiológiai betegségben szenved, melyek közül az utóbbi műtéti beavatkozást is igényel. Emellett mentális zavara, kimerült feszültség és konfliktuskezelő képességei és beszűkült adaptációs mechanizmusai a büntetés végrehajtását közepes fokban megnehezítik, pszichoszomatikus tünetképzésen keresztül testi állapotára, meglévő betegségeire (cukor és magas vérnyomás, valamint szívbetegség) kedvezőtlenül hatnak.
- A vádlott előéletére vonatkozó adatokat a 11. oldal 5. bekezdésében kiegészíti azzal, hogy a Fővárosi Törvényszék 9.B.1457/2011/90. számú ítélete a Fővárosi Ítélet tábla mint másodfokú bíróság 2015. március 26. napján kelt 2.Bf.148/2014/12. számú helybenhagyó végzésével jogerőre emelkedett.
- III. r. vádlott személyi körülményeit a 11. oldal 7. bekezdésében annyiban helyesbíti, hogy a vádlott jelenleg a cég2-nél dolgozik irodai kisegítőként havi 50-70 ezer forintos jövedelemmel.
- VI. r. vádlott vonatkozásában a személyi körülményekre vonatkozó adatokat a 11. oldal utolsó bekezdésében azzal egészíti ki, hogy jelenleg a cég3-nál dolgozik ügyintézőként, havi nettó 170 ezer forintos jövedelemmel.
- Az elsőfokú ítélet 15. oldal II/C) pontját követő 3. bekezdés 3. sorát akként helyesbíti, hogy II. r. vádlott.
- Az ítélet 15. oldal alulról 2. bekezdésének első sorába az azonban szó után a „nem” szót illeszti be.
- A tényállás II/B) pontját, az elsőfokú ítélet 15. oldal 2. bekezdését követően a következőkkel egészíti ki: A cég1 a korábban az cég15-tel kötött megállapodásában vállalt kötelezettségének már 2007. június 1-jétől nem tett eleget, ennek eredményeként a 2007. szeptember 14. napján az cég15-tel megkötött megállapodás szerint cég1 elismerte, hogy az 1.042.308.112 forintos árukészleten tulajdonjogot nem szerzett, következésképpen 700 millió forint kártérítés megfizetését vállalta 2007. október 15. napjáig az addig értékesítésre került összegből.

E kiegészítésekkel az elsőfokú ítélet már minden tekintetben megalapozott, irathű, az ügy eldöntéséhez szükséges valamennyi ténymegállapítást tartalmazza, így a Be.352.§.(2) bekezdése értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelését vizsgálva megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet II/A./ pontjában pontosan, a rendelkezésre álló iratokkal összhangban ismertette a vádlottak cégl-nél betöltött munkakörét, az ebből eredő feladataikat és az alkalmazásuk időtartamára vonatkozó adatokat is.

A II/B) pontban ugyancsak pontosan vázolta fel a cégl és a sértett között létrejött keret-megállapodást, majd a faktoring megállapodást és ez utóbbi módosításainak legfontosabb, az ügy elbírálása szempontjából nélkülözhetetlen adatait.

A tényállás ezen részeit fellebbezési támadás egyébként sem érte.

Az ítéleti tényállás II/C./ pontja tekintetében a bizonyítékok értékelésére vonatkozóan megállapította az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság maximálisan eleget tett indokolási kötelezettségének. Részletesen ismertette a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és maradéktalanul adott számot arról is, hogy mely bizonyítékokat mely körben és miért fogadott el, és melyeket, milyen körben és milyen okból vetett el.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak vallomásait és a meghallgatott tanúk vallomásait az egyéb okirati bizonyítékokkal és szakértői vélemények tartalmával együtt, részletesen és pontosan mutatta be, és a bizonyítékok mérlegelésének eredményéről is meggyőzően adott számot az ítéletben.

A cégl-re vonatkozó okirati bizonyítékok mellett tanú11, tanú12 és tanú9 vallomása megerősítette I. r. vádlott azon előadását, hogy cégl kis családi vállalkozásból fokozatosan fejlődve, kiegyensúlyozottan működő és a 2000-es évek közepére piacvezető szerepet betöltő vállalkozássá nőtte ki magát.

A sértett dolgozói közül tanú2, tanú3 és tanú1 ugyanerről számoltak be.

Megállapítható ez utóbbi tanúk vallomása alapján, hogy ennek a fejlődésnek az eredményeként született a sértett és cégl között az együttműködési megállapodás, majd ezt követően utóbb, a későbbiek során többször módosított faktoring szerződés is.

E három tanú a vallomásában elmondta - megerősítve I. r. és II. r. vádlott erre vonatkozó előadását is -, hogy a megállapodások és a szerződések következtében cégl folyamatosan a bank ellenőrzése alatt állt, hiszen évente legalább két-három alkalommal került sor helyszíni ellenőrzés és készletfelmérés lefolytatására, a könyvelés ellenőrzésére, amely kizárta a hamis adatszolgáltatást cégl részéről a bank felé.

E tanúk vallomása egyértelműen azt bizonyítja, hogy cégl a sértett felé fennálló kötelezettségének a vádbeli időszakig megbízható módon eleget tett, terhére mindössze esetenkénti kisebb fizetési késedelem volt róható, azonban mindez a szerződések fenntartását nem veszélyeztette, amit az is igazol, hogy a megkötött megállapodások és szerződések felbontására csak 2007. decemberében került sor.

Helytállóan rögzítette az elsőfokú ítélet tanú3 vallomása alapján a faktorszerződés előzményeire vonatkozó adatokat is. E tanú elmondta, hogy a prosperáló időszakban cégl-nek évi 4-6 milliárd forintos számlaforgalma volt, melyhez képest a 350 millió forintos faktoring keret nem tekinthető

eltúlzottnak. A forgalomból származó árbevétel, cég1 tulajdonában álló különböző üzemek, gyártósorok, továbbá cég16 bevonása a szerződés mögé, abszolút biztonságot jelentett a bank számára is.

Ugyancsak a sértett fenti alkalmazottainak vallomása szolgált alapul a tényállásban annak rögzítésére is, hogy a bank számára csak 2007-ben, a fiktív számlák csatolása után és a hamisítás kiderítését követően vált világossá, hogy cég1-nél a termelés akadozik, és hogy cég1 súlyos likviditási zavarral küzd, áruellátási problémái vannak.

Ugyanakkor cég1 dolgozói közül tanú11, tanú12, tanú9, tanú8, tanú6, tanú13, tanú14 és tanú15 egybehangzó vallomásai alapján megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy cég1 alkalmazottai csak azzal voltak tisztában 2007-ben, hogy a beszállítók felé felhalmozódott tartozások miatt alapanyaghiány alakult ki cég1-nél, amely a folyamatos termelést akadályozta, sőt annak teljes leállításával is számolni lehetett. Sem e tanúk, sem pedig cég1 nem vezető beosztású dolgozói sem látták azonban át azt a bonyolult szerződésrendszert, amely cég1-et különböző bankokhoz, illetve cégekhez kötötte.

Cég1-nél 2007-re kialakult súlyos gazdasági helyzetet igazolta tanú16 vallomása, aki egy osztrák befektetővel együtt kívánta cég1-et megvásárolni 2007. tavaszán. tanú16 a cég17-tel végeztette el cég1 teljeskörű átvilágítását, melynek eredményéről a tanú a vallomásaiban beszámolt. Előadta, hogy az átvilágítás eredményeként egyértelmű volt a számára, hogy cég1 súlyosan forráshiányos, sok százmillió forint kivétele történt a működése során, és a pénzügyek „nagyvonalú” és hanyag kezelése folytán a kivett pénz sorsa is követhetetlen maradt.

Hasonló tartalmú vallomást tett tanú5 felszámoló is. Vallomásában előadta, hogy amikor a felszámolási eljárás megindult és ő cég1 élére lépett, már a 2007. novemberi félhavi és a december havi munkabér kifizetését sem tudták teljesíteni.

Belépésekor a házi pénztárban 10 ezer forintot, míg a cég számláján mindösszesen 2 millió forintot talált.

E tanú beszámolt arról is, hogy takarékszövetkezet1-nél a I. r. vádlott által 2007. november 27-én nyitott számláról, annak megnyitását követően 47.409.000 forint felvételére került sor, és bár ezt az összeget a házi pénztárba utóbb befizették, azonban rövid időn belül annak kivételére is sor került. A felszámolóbiztos beszámolt arról is, hogy I. r. vádlott 2007. szeptember 28-tól kezdődően igazolható módon 144.148.437 forintot fizetett be tagi kölcsönként a házipénztárba, azonban ennek visszafizetésére is rövid időn belül sor került.

Ezekből az adatokból egyértelműen igazolható, hogy cég1-nél a termelés egészen 2008. év elejéig folyamatosan folyt, és nyilvánvaló a fenti vallomásokból az is, hogy a megtermelt áru értékesítésére is sor került, melyből meg nem állapítható bevétele is származott cég1-nek.

Ezzel szemben azt is tényként lehet megállapítani, hogy a befolyt vételárból a sértett felé cég1 semmiféle befizetést nem eszközölt.

Emellett annak is jelentősége van, hogy a Fővárosi Ítéltábla által beszerzett és I. r. vádlott védője által is hivatkozott, a Fővárosi Törvényszék 9.B.1457/2011/90. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.148/2014/12. számú helybenhagyó határozata folytán 2015. március 26. napján jogerőre emelkedett ítélete szerint cég1 és cég15 között 2007. május 21. napján létrejött együttműködési megállapodásban rögzítésre került, cég15 699.447.000 forint + Áfa összeg erejéig

megvásárolja cég1 árukészletét 2007. június 30. napjáig, míg cég1 arra vállalt kötelezettséget, hogy 2007. május 31. napjától 2008. április 30. napjáig havi ütemezésben, a szerződés szerinti összeg erejéig az árukészletet visszavásárolja cég15-től óvadék- és előlegfizetési kötelezettség mellett.

Megállapítható az ítéletből, hogy cég1 a visszavásárlási kötelezettségének már 2007. június 1. napjától kezdődően nem tett eleget, sem óvadékot, sem előleget, sem az árukészlet ellenértékét nem fizette meg.

Ennek eredményeként a 2007. szeptember 14. napján megkötött újabb megállapodás szerint cég1 elismerte, hogy az 1.042.308.112 forintos árukészleten tulajdont nem szerzett, ezért 700 millió forintos kártérítés megfizetését is vállalta 2007. október 15. napjáig cég15 felé.

Ilyen körülmények között nem fogadható el I. r., II. r. vádlottaknak és az I. r. vádlott védőjének az az érvelése, hogy cég1-nek ebben az időszakban is reális lehetősége volt a faktorálásból eredő kár sértett felé történő megfizetésére.

Itt hangsúlyozza az ítélőtábla azt is, hogy a hamis számlák benyújtásával a sértettnek okozott kár megfizetése a bank inkasszós jogára cég1 vagyonára tekintettel kizárólag a kárenyhítés körébe tartozik, azonban a bűncselekmény elkövetésének megállapíthatóságát semmilyen formában nem befolyásolja.

Az elsőfokú eljárás során feltárt bizonyítékok alapján a Fővárosi Törvényszék megalapozottan vetette el I.r. vádlott azon védekezését, hogy a hamis okiratok készítéséről és felhasználásáról egyáltalán nem volt tudomása.

II.r., III.r. és IV.r. vádlottak önmagukat is terhelő vallomásaik ezt a vádlotti állítást egyértelműen cáfolták.

A másodfokú bíróság messzemenően egyetértett az elsőfokú ítélet 42. oldal utolsó bekezdésében kifejtettekkel is. Nyilvánvaló ugyanis, hogy cég1 tényleges gazdasági helyzetével leginkább I.r. vádlott volt tisztában, hiszen a különböző szerződéseket, megállapodásokat ő kötötte meg, ő tárgyalt és tisztában volt a különböző cégekkel és bankokkal kötött utólagos szerződésmódosítások valódi okaival is.

A vádbeli időpontra pedig I.r. vádlott egy igazán nagy gyakorlattal rendelkező üzletemberként volt figyelembe vehető, akinek pontosan tudnia kellett, hogy cég1 adósságsapdába került, és ahhoz sem férhet kétség, hogy neki mint tulajdonosnak állt leginkább érdekében a cég megmentése.

Ebből következően nyilvánvaló, hogy a hamis számlák készítéséről, azok felhasználásáról tudomással bírt, hiszen az ötlet tőle származott, a kivitelezés módjáról pedig II.r. vádlott bizonyítottan tájékoztatta őt folyamatosan.

Az eljárás során II.r. vádlott beismerő vallomást tett, elismerve, hogy I.r. vádlott ötletének kivitelezését, annak gyakorlati végrehajtását ő találta ki. E téren sem ő, sem pedig a védője nem támadta az ítéleti tényállást.

II.r. vádlott elismerte a vallomásaiban, hogy a szóbeli megrendelések többségét ő diktálta IV.r. és VII.r. vádlottaknak azért, hogy az az ... számlázási rendszerbe bekerüljön.

Nem vitatta II.r. vádlott azt sem, hogy III.r., IV.r. és VII.r. vádlottakat, valamint tanú9-et saját maga tájékoztatta arról, hogy olyan számlák kiállítására kerül majd sor, amelyek mögött tényleges teljesítés nem lesz. Magyarozatként elmondta azt is, hogy mindezt a termelés folyamatos fenntartása érdekében, a karácsonyi szezonális áruk előállítására céljából van szükség.

Ugyanakkor II.r. vádlott vallomásaiban minden alkalommal hangsúlyozta, hogy a tájékoztatásban kiemelte a munkatársai felé, hogy a banknak ebből kára egyáltalán nem származhat, hiszen a várható nagy árbevételből a benyújtott számlák ellenértékét ki fogják és ki is tudják majd fizetni.

Továbbá tájékoztatta e személyeket arról is, hogy a bank a fennálló inkasszós joga folytán saját magát is tudja kártalanítani cégl számláira érkező összegekből. Megállapítható, hogy II.r. vádlottnak erre vonatkozó vallomásai következetesek voltak és az általa előadottakat e tekintetében más bizonyítékok nem cáfolták meg.

Ezzel szemben megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy II.r. vádlott vallomása VI.r. és V.r. vádlott tekintetében a tájékoztatás tartalmát illetően nem volt következetes.

Többszöri kihallgatás során tett olyan tartalmú vallomást, mely szerint VI.r. és V.r. vádlott is tudott a hamis számlák előállításának céljáról, és volt olyan előadása is, mely szerint e két vádlott csak a szállítólevelek elkészítésében segédkezett. Azonban sem ebben az utóbbi vallomásában, sem pedig a többi meghallgatása során nem állította azt, hogy VI.r. vádlottat és V.r. vádlottat tájékoztatta a fiktív számlák kiállításának valódi okairól és céljáról.

III.r. vádlott vonatkozásában megállapítható, hogy ő az eljárás során mindvégig beismerte a cselekmény elkövetését, nem tagadta a vallomásaiban, hogy a megrendeléseket ő forgatta át szállítólevéllé, azt sem, hogy ezt a műveletet egyedül ő végezte el II.r. vádlott ötlete alapján.

Beszámolt arról is, hogy a I. r. és II.r. vádlottal utóbb aláíratott fiktív számlákat később ő vitte be a sértetthez felhasználás végett.

Vallomásaiban beszámolt a fiktív szállítólevelek elkészítésének módjáról is. Elmondta, hogy a régi szállítólevelekről - melyek többségét nem ő kereste elő - levágta az átvételi igazolást (pecsétet és aláírást) és azt utóbb fénymásolás útján másolta a hamis számlákra. III.r. vádlottnak erre vonatkozó előadását a vádlott-társak nyilatkozata is alátámasztotta.

III.r. vádlott többszöri nyomozati meghallgatása során V.r. és VI.r. vádlott tekintetében tett más tartalmú vallomást is, melyekre a másodfokú bíróság a későbbiekben tér ki.

IV.r. és VII.r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság a tényállást a két vádlott beismerő vallomására alapította. E két vádlott nem tagadta, hogy a számlák felhasználásának tényével és azok hamis voltaival tisztában voltak, ugyanakkor mindketten következetesen állítottak, hogy mindezt abban a tudatban tették, hogy az előállított áru értékesítéséből a bank utóbb megkapja a számla ellenértékét, így semmiféle kár nem éri.

Az ítéletábra álláspontja szerint nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottaknak ezt a védekezését elfogadta.

Az eset összes körülményeit vizsgálva az ítéletábra is egyetértett azzal az elsőbírói következtetéssel, hogy erre a feltevésre mindkét vádlottnak alapos oka volt, csakúgy, mint III.r. vádlottnak.

IV.r. és VII.r. vádlottak, valamint III.r. vádlott is a különböző megrendelések számítógépre vitele során észlelték, hogy a cégl-nek folyamatosan működő kapcsolata van a nagy áruházláncokkal, melyek állandó vevőik voltak. Ezt figyelembe véve egyáltalán nem tekinthető alaptalannak az a kétkedés nélküli feltételezésük, hogy az év végi szezonális termékek vonatkozásában ezek az áruházláncok ismét nagy mennyiségben fognak vásárolni, melyből cégl bevételhez jut és a bank felé a kifizetés ténylegesen megtörténik.

Helytállóan emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy e három vádlott azt a határozott főnöki tájékoztatást kapta I.r. vádlottól, illetve II.r. vádlottól, hogy a bankot semmilyen körülmények között kár nem érheti.

Nem róható a terhükre, hogy elfogadták azt a magyarázatot, hogy az előrehozott bevétel megszerzése nélkül a szezonális év végi termékek gyártását nem tudják megkezdeni, márpedig a

vádlottak is tisztában voltak azzal a korábbi évek tapasztalata alapján, hogy az éves forgalmuk, valamint árbevételük döntő része ebből az év végi termékértékesítésből származott. Következésképpen mindhárman alappal bíztak abban, hogy a bevételből a számla ellenértéke kiegyenlíthető.

V.r. és VI.r. vádlottak az eljárás során mindvégig tagadták, hogy a hamis számlák készítéséről, azok felhasználásáról és a hamisítás céljáról bármilyen tudomással bírtak volna és V.r. vádlott azt is következetesen tagadta, hogy a szállítólevelek elkészítésében bármilyen módon részt vett volna. E két vádlott az eljárás során mindössze azt ismerte el, hogy főnöki utasításra régi számlákat kerestek ki, melyeket aztán V.r. vádlott lefénymásolt III.r. vádlottnak átadott.

E két vádlott cselekvősége tekintetében a Fővárosi Ítéltábla nem osztotta a Fellebbviteli Főügyészség átiratának 1. és 2. oldalán kifejtett álláspontját.

Kétségtelen, hogy II.r. vádlott és III.r. vádlott egyes vallomásaiban terhelően nyilatkozott VI.r. és V.r. vádlott tekintetében. II.r. vádlott ugyanis egy alkalommal azt állította, hogy a fiktív számlák elkészítésének céljáról mind V.r., mind pedig VI.r. vádlott tudomással bírt. Volt olyan nyilatkozata is, mely szerint ő és VI.r. vádlott is részt vett a fénymásolt szállítólevelek előállításában.

II.r. vádlottnak ez a vallomása azonban VI.r. vádlott tekintetében semmiféle konkrét magatartás leírást nem tartalmazott, erre vonatkozóan a nyomozó hatóság II.r. vádlottnak nem tett fel egyetlen kérdést sem.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes mérlegelés útján mellőzte tehát az ítéleti tényállásban VI.r. vádlott vonatkozásában a fiktív számlák előállításában való részvétel tényét, hiszen erre egyetlen konkrét bizonyíték sem merült fel.

V. és VI.r. vádlott tekintetében III.r. vádlott is nyilatkozott két különböző vallomásában.

Egy alkalommal olyan nyilatkozatot tett, mely szerint talán VI.r. és V.r. vádlott besegítettek a hamis szállítólevelek elkészítésébe még a legelső időszakban, de erre vonatkozóan bizonytalan volt az előadása, hozzáfűzte ugyanis, hogy erre pontosan már nem emlékszik.

Hasonlóképpen bizonytalan tartalmú kijelentést tett III.r. vádlott a tekintetben is, hogy VI.r. és V.r. vádlott jelen voltak-e akkor, amikor I.r. és II.r. vádlottak tájékoztatták őt a fiktív számlák elkészítésének valódi céljáról és felhasználásának okáról.

Ezzel szemben helytállóan helyezte a hangsúlyt az elsőfokú bíróság III.r. vádlott több alkalommal, határozottan elmondott és fenntartott azon előadására, mely szerint a hamis szállítóleveleket ő készítette el egyedül (nyomozati iratok IV. kötet 497. oldal).

Ilyen körülmények között ítéleti bizonyossággal azt megállapítani, hogy VI.r. és V.r. vádlottak tudtak a hamis szállítólevelek elkészítéséről és azok előállításában V.r. vádlott tevőlegesen is részt vett, nem lehetett, ezért a magánolirat-hamisítás vétsége alóli felmentő rendelkezés e két vádlott tekintetében helytálló.

Az ítéltábla álláspontja szerint a Fellebbviteli Főügyészség átiratában az erre vonatkozó és a fenti megállapítással ellentétes tartalmú indítványok egyértelműen bírói mérlegelést támadnak, amelyek a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek.

I.r. vádlott védőjének a fentiekben még nem érintett érveire reagálva az ítéltábla leszögezi, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt indok. Az elsőfokú bíróság mind az ügy felderítésére vonatkozó, mind pedig az indokolásra vonatkozó kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

A megállapított tényállás pontosan tartalmazza, hogy a bank megtévesztését III.r. vádlott hajtotta végre, mivel ő volt a fiktív számlák benyújtója, és az is megállapítható, hogy a sértett ezeknek a számláknak az alapján átutalta a faktorszerződésben megállapított összeget.

Ugyancsak pontosan megállapítható a tényállásból, hogy a bank kára a benyújtott számla értékének a 60 %-a volt, hiszen minden számla után ilyen százalékos összeg átutalására volt köteles a szerződés alapján, a kár bekövetkezésének időpontja pedig éppen ezért a számlán történő jóváírás pillanata.

Nem foghatott helyt az a védői érvelés sem, amely a szerződések mögött álló biztosítékszrendszer feltüntetésének hiányát kifogásolta.

Utal az ítélet tábla arra, hogy a mögöttes biztosítékok felsorolása egyrészt benne van az elsőfokú ítéletben, és az ügy irataiban, másrészt a felszámolási iratokban, harmadrészt az ítélet tábla által beszerzett jogerős határozatokban is. Mindezek alapján szakértő bevonása nélkül is meg lehetett állapítani a cég anyagi helyzetének az ügy elbírálása szempontjából releváns tényeit. Nyomatékosan hangsúlyozza az ítélet tábla, hogy a faktoring szerződésben foglaltak szerint, abban az esetben ha a faktoringra benyújtott számla értékét a számlán feltüntetett vevő nem fizeti ki, akkor az összegért a cégnek kell a vevő helyett helyt állnia. Nem bízhatott tehát sem I.r., sem pedig II.r. vádlott abban, hogy a valójában a vevők által meg sem rendelt áruért a bank az előre kifizetett összeget bárkitől meg fogja kapni. A vevő nyilvánvalóan nem fog fizetni, a cég pedig súlyos eladósodottsága és a termelés akadozása folytán nem is volt abban a helyzetben, hogy az ellenértéket kifizesse rövid időn belül. Ellenkező esetben nem is szorult volna arra, hogy fiktív számlák faktoráltatása útján próbáljon pénzt szerezni.

Kiemeli az ítélet tábla azt is, hogy a teljesítőképesség megítélésakor a jövőbeni árbevétel figyelembe vételére nem kerülhet sor annak esetlegessége miatt, mint ahogyan nem lehet figyelembe venni a gyártó sorokat és az esetleg rendelkezésre álló raktárkészletet sem. Ez utóbbival kapcsolatosan hangsúlyozni kell, hogy a raktáron lévő áru feletti tulajdonjogát a cég nem szerezte vissza az 15-től, ellenkezőleg, a fizetés elmaradása miatt igen jelentős összeg rövid határidőn belüli kifizetésére volt köteles.

A feltárt bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a bizakodás a fizetőképesség rövid távú helyreállítására vonatkozóan minden alapot nélkülözött, és ezzel I.r. és II.r. vádlott is tisztában volt, már csak azért is, mert a 2007. tavaszán éppen a cég eladásával kapcsolatosan történt átvilágítás ezt pontosan kimutatta.

Szemben a védői érveléssel az is rögzíthető, hogy bár a vádbeli időszakban is volt bevétele a cégnek, azonban ebből az összegből a tartozások kiegyenlítésére, illetve azok csökkentésére nem fordítottak semmiféle összeget. Ugyanakkor megállapítható, hogy a pénz felvétele pl a veresegyházi számláról és a házipénztárból is szinte az utolsó fillérig megtörtént. Ilyen körülmények között pedig a fizetési szándék léte is erősen megkérdőjelezhető.

Összességében a Fővárosi Ítélet tábla megnyugtatóan bizonyítottanak látta, hogy I.r. és II.r. vádlottak a terhükre rótt valamennyi bűncselekményt elkövették.

Ugyancsak bizonyítottanak látta III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak vonatkozásában a magánokirat-hamisítás vétségének elkövetését is az elsőfokú bíróság okfejtése alapján

Ezzel szemben maradéktalanul osztotta a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróságnak III.r., IV.r., V.r., VI.r. és VII.r. vádlottak csalási cselekmény vádjára alóli felmentő rendelkezéseire vonatkozó érvelését, amely az elsőfokú ítélet 42. oldalától a 45. oldal 1. bekezdéséig tart.

Az elsőfokú bíróság helyes érveléssel állapította meg, hogy I.r. és II.r. vádlott vonatkozásában a jelenleg hatályos Btk. rendelkezései a kedvezőbbek és e két vádlott vonatkozásában a cselekmények jogi minősítése is helyes.

Az elsőfokú ítélet 47. oldalától az 51. oldal első bekezdésének végéig a vagyon elleni cselekmény megvalósulásával kapcsolatosan kifejtett jogi érvek kifogástalanok, azokkal a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett.

Nyilvánvaló, hogy mindkét vádlott tisztában volt azzal, hogy a fiktív számlákon feltüntetett vásárlók egyáltalán nem fognak fizetni, ugyanakkor azt is tudniuk kellett, hogy több lejárt tartozás miatt állt fenn fizetési kötelezettségük, ami eleve kizárta annak a lehetőségét, hogy a csalással megszerzett - és a termelés 100%-os beindításához mindenképpen kevés - pénz felhasználása útján rövid távon a fizetési kötelezettségeiknek eleget tudjanak tenni.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy már október, november és december hónapokra a munkabérek kifizetése sem történt meg, ugyanakkor pl a veregyházi számláról jelentős összeg került felvételre, amelyet azonban nem munkabérre és nem a termelés teljes beindításához szükséges kiadásokra fordítottak.

A vádlottak valós fizetési szándékát az igazolta volna, ha cég1 számláira befutó pénzből elsődlegesen az cég15-nek fizettek volna az ott lévő árukészletért, amely valóban lehetőséget teremtett volna esetleges nyereséghez jutáshoz is, erre azonban nem került sor.

Mindössze azt kell észrevételezni a hivatkozott jogi okfejtés kapcsán, hogy az elsőfokú bíróság - bár helyesen fejtette ki az 50. oldal második bekezdésében, hogy I.r. és II.r. vádlott miért közvetett tettesek a vagyon elleni cselekmény tekintetében - azonban az ítélet rendelkező részében ezt az elkövetői minőségüket nem tüntette fel, amit a másodfokú bíróság pótol.

Hasonlóképpen egyetértett az ítélőtábla az ítélet 51. oldal második bekezdésétől a 8. bekezdéséig terjedő - és a közbizalom elleni bűncselekmények I.r., II.r., III.r., IV.r., és VII.r. vádlottak általi megvalósítását illető okfejtésével is. Helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak tekintetében az elkövetéskor hatályos Btk. rendelkezéseit alkalmazta.

Összességében a cselekmények jogi minősítése valamennyi vádlott tekintetében helytálló volt.

Az elsőfokú bíróság által a büntetés kiszabása körében felsorolt bűnösségi körülmények annyiban szorulnak helyesbítésre, hogy I.r. vádlott vonatkozásában a fennálló és kezelést igénylő betegségei nyomatékos enyhítő körülményként jelentkeznek és enyhítő körülmény a kár részbeni megtérülte is. Ugyanakkor az ítélőtábla a hasonló jellegű cselekmények elszaporodottságát a súlyosító körülmények közül mellőzi.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket túlnyomórészt - I.r., III.r., IV.r. és VII.r. vádlottak vonatkozásában - helyesen értékelte és az alkalmazott joghátrány mind nemét, mind mértékét illetően helyes és megfelelően tükrözi a cselekményben betöltött szerepüket és a bűnösségi fokot is. A büntetés súlyosítására a másodfokú bíróság nem látott okot.

Ugyanakkor II.r. vádlott esetében nem talált olyan meggyőző érvet, amely a cselekmények jellegét, a vádlott abban betöltött szerepét is figyelembe véve indokolta volna a szabadságvesztés felfüggesztése próbaidejének tartamát a törvényi minimumban meghatározását. Ennek emelését látta szükségesnek a másodfokú bíróság.

Az előzetes mentesítés alkalmazását is indokolatlannak tartotta, a II. r. vádlott arra nem volt érdemes, így annak mellőzéséről rendelkezett.

A járulékos kérdések vonatkozásában alkalmazott ítéleti rendelkezések is törvényesek. A bűnügyi költség viselése kapcsán adott igen részletes elsőbírői indokolással a másodfokú bíróság is mindenben egyetértett.

Összességében az ítélőtábla a fentiek szerint az elsőfokú bíróság ítéletét I.r. és II.r. vádlott vonatkozásában a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben e két vádlottra és a többi vádlottra vonatkozóan is a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a személyi adataikban történt változásokat a rendelkező részben feltüntette.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be.381.§.(1)(2) bekezdései szerint rendelkezett.

II.r. vádlottat a Be.338.§.(3) bekezdése alapján a kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte, mivel fellebbezése - az ügyészi súlyosítást célzó fellebbezéssel szemben - nem vezetett eredményre.

A többi vádlott esetében a felmerült bűnügyi költséget - az ügyészi fellebbezés eredménytelensége miatt - az állam viseli.

Budapest, 2015. év október hó 30. napján

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

. Halász Irén sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2.B.331/2012/95. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.134/2015/17. számú ítéletében írt változtatással I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r. és VII.r. vádlottak vonatkozásában 2015. év október hó 30. napján jogerőre emelkedett és II.r. vádlott szabadságvesztés büntetése kivételével végrehajtható.

Budapest, 2015. év október hó 30. napján

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő